

Kohalike omavalitsuste alkoholipoliitika pilootprojekt

Laura Aaben, MSc
Tervise Arengu Instituut

27.11.2015

Uurimisprojekti tutvustus

Eesmärk: piloteerida Eestis alkoholi kahjude vähendamiseks suunatud KOV ennetustöö mudelit

Uurimisküsimused:

1. Milline on erinevate kohalike omavalitsuste võimekus planeerida ja ellu viia mitmest komponendist koosnevaid alkoholipoliitika meetmeid?
2. Millised takistused meetmete elluviimisel KOVidel tekivad ja kuidas neid ületatakse?
3. Milliseid alaealiste alkoholi tarvitamisega seotud muutusi on kohalikus omavalitsuses võimalik kolme aastaga saavutada?

Osalejad: Kuressaare linn, Põlva vald, Põltsamaa linn

Kestvus: 2015-2017

Milliseid tegevusi uuringus osalevad KOVid ellu viivad?

Tegevused:

1. Alaealistele alkoholi müügi ja tarvitamise järelvalve korraldamine
2. Kohalike elanike kaasamine ja teavitustöö
3. Süsteemne uimastiennetustöö koolides
4. Laste ja noorte huviharidus

Tegevuste eesmärk:

Vähendada omavalitsuse territooriumil alkoholi kättesaadavust alaealistele.

Elluviijad: igas KOVis moodustatud 3-4 liikmeline tööühm

Projekti raames teostatud uuringud

Pilootprogrammi tulemuslikkust hinnatakse **eel- ja järeluuringutega:**

1. Intervjuud ja fookusrühm kohalike spetsialistide ja otsusetegijatega
2. Küsitlusuuring kõigi 9. ja 11. klassi õpilaste seas
3. Täiskasvanud elanikkonna küsitlusuuring
4. Alkoholi ostmisel vanust tõendava dokumendi küsimise testostlemised

Elluviimise käigus saadud kogemused kaardistatakse regulaarsete KOV meeskonna **hindamiskoosolekutega** kohapeal.

Tervise Arengu Instituut

National Institute for Health Development

**MILLINE OLI OLUKORD UURINGUS OSALEVATES
OMAVALITSUSES PROJEKTI ALGUSES?**

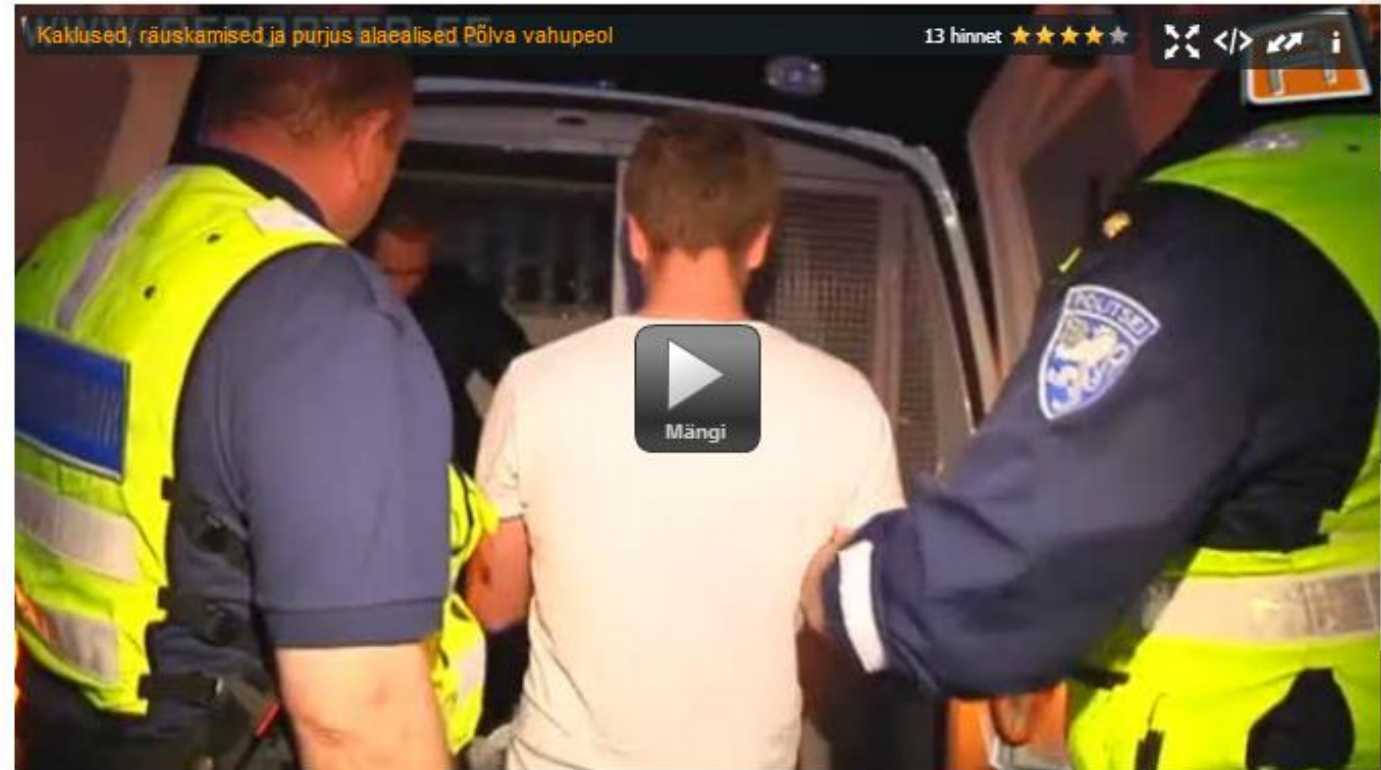
Foto: Reporter.ee

Põlva vahupidu: kaklused, räuskamised ja purjus alaealised

2. juuni 2013 19:32

Lisa järjehoidja

Nädalavahetus on parim aeg festivalideks. Põlvas avati raju peoga Lõuna-Eesti suvi. Korrakaitsjatel tuli mässata ka räuskavate kaklejatega. Vaata lähemalt Reporter.ee videost:

Viimasel ajal noorte alkoholi joomise märki ka Põlva päevade ajal kinni peetud joores alaealiste arv: kui möödunud aastal pidas politsei kinni 15 joores alaealist, siis sel aastal tuli korrale kutsuda 24 napsutanud alla 18-aastast noort, teatas Põlva politseiinfo.

EPL

SAAREMAA
Esileht Elu Sport Kodulug

Purjus Kuressaare lapsevanem keeld võtmast (11)

17. september uudised.ee

Allika

6. septembril sai politsei linna Kiriku põhjuseks c suitsetavat Saarte Hääl

"Kui politse noored jook Securitasega abiga saadi edasisteks Raun. Kõik

ILM VIDEOD

Politsei takistab purjus alaealisi

28.12.2011 8:36
Rubriik: Eesti

Jõuluvaheajal ja 30 joores alaealisi

"Kahjuks jäävad ikka politseijaosakonna ja meelelahutuse pakk välja mõelda, kirjuta

Vahteri sõnul olid pu prefektuuris kuuluta piirkondi. Toimetas Aleksander Krjukov

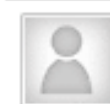
Kaastundeaval

Delfi Rus Ilm

Arvamus Ees

Põlva lin

26. mai 2008 11:

Kertu K

Nädalavahetu Põlvas hulgal linnarahvast: linna päevade

Viimasel ajal noorte alkoholi joomise märki ka Põlva päevade ajal kinni peetud joores alaealiste arv: kui möödunud aastal pidas politsei kinni 15 joores alaealist, siis sel aastal tuli korrale kutsuda 24 napsutanud alla 18-aastast noort, teatas Põlva politseiinfo.

E-poed • Vaata.e

Delfi Rus Ilm

Kõik uudised E

FOTOD: kinnipid

20. jaanuar 2015

Fotod: www.D

Põltsamaal lõp täiendavaid lõpp noortep erikoolist lah agressivseks aastane noor

Lõuna prefekt Kerly Peitel kella 22.20 p teate murelil jooksnud nin peab eeldata

"Politsei läks vahendas Pe korruse akna ähvardas ta viga teha."

- 16:41 Veneraste no Stalin
- 16:34 Tähtartist Be Flow Festival
- 16:20 Foto: särgita Soome lume
- 15:50 Šveitsi suus rikkurite pu
- 15:32 Video! Kuid autost? (2)
- 15:28 «Padjaklubi pakkumisi!
- 15:22 Comedy Est kuulsa külal

EESTI MUUSIK

Elu24 eks Inesega te

Kooliõpilaste uuring

 9. klassi õpilastest ei ole viimase aasta jooksul joonud alkoholi 15%

 11. klassi õpilastest on viimase aasta jooksul vähemalt 3 korda purjus olnud ~36%

Enamus hindab alkoholi kättesaadavust kergeks (õlu ja siider 80%, kange alkohol 59%)

Kust alkoholi saadakse?

Omavanustelt (61%) või täisealistelt tuttavatelt (52%)

Emalt (32%) või isalt (26%)

Ostsin ise - 20%

Kodust salaja võtsin - 8%

45% õpilastel tarvitab keegi perekonnas liiga palju alkoholi

70% õpilastest omavad vähemalt ühte omavanust sõpra, kes nende arvates tarvitab alkoholi liiga palju.

41% nõustub, et nädalavahetuse õhtutel on näha linna/valla tänavatel palju purjus inimesi.

72% nõustub, et avalikel üritustel on näha palju purjus inimesi.

Testostlemised

Kuressaare	29 müügikohta	10 küsiti dokumenti
Põlva	16 müügikohta	2 küsiti dokumenti
Põltsamaa	6 müügikohta	3 küsiti dokumenti

Mõnel alaealisel sõbral on õnnestunud alkoholi ise osta:

Kuressaare	89%
Põltsamaa	80%
Põlva	70%

Intervjuud ja fookusrühm kohalike spetsialistide ja otsusetegijatega

Alkohol tajutud suure probleemina, kuid KOV tasandi lahendustesse väga ei usuta + vähe usku, et alkoholiga üldse saab midagi peale hakata

KOVil palju muidu kohustusi: haridus, huvitegevus ja ennetus pole seaduse silmis piisavad prioriteedid

Tugev konsensus, et noortesse peab investeerima, kuid samal ajal:

- “Kõik algab kodust”, lapsed on oma joodikutest vanemate ohvrid, samas vähe valmidust/oskust tegeleda vanematega
- “Kes tahab, see leiab võimaluse” ehk kõik võimalused on olemas

Alkoholi kahjudega kokku puutuvad spetsialistid ei ole sageli valmis algatama ja vedama aktiivset (ja sageli teravat) diskussiooni kohalike juhtide ning ettevõtjatega

Tervise Arengu Instituut

National Institute for Health Development

**MIDA OLEME UURIMISPROJEKTI ESIMESE AASTA
JOOKSUL TEADA SAANUD?**

Esimese aasta jooksul kogetud muutused

1. testostlemiste näitajad on paranenud
2. on näha märke normide muutustest (poemüüjate käitumine, huvi kasv teema vastu)
3. tekkinud arutelud loovad pinnase uute ideede rakendamiseks (alkoholi müügi eraldatud alad avalikel üritustel)

Senised õppetunnid

1. Ilma KOV juhtide toetusega on väga keeruline
2. Tegevuste edukus ei sõltu rahast, vaid veenvatest kõneisikutest
3. Vaja on motiveerivat ja võimekat meeskonda, sest ette tuleb mitmeid "seina vastu jooksmisi"
4. Huvi tekitamine eri sihtrühmades ja koostööpartnerites võtab aega
5. Kõigil koolidel ei ole suurt huvi panustada – KOViti erinev
6. Ettevõtjate koostöövalmidus on KOViti erinev, kuid pigem ollakse aruteludeks valmis
7. Riiklik alkoholidebatt loob laiemat fooni kohalikele tegevustele – sellel võib olla nii positiivne kui ka negatiivne mõju
8. Kohalikud andmed aitavad luua veenvaid argumente ja probleemi lähemale tuua
9. Alkoholipoliitika elluviimine on tegevus, mida kohalikud ametnikud teevad "töö kõrvalt"

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

SOTSIAALMINISTEERIUM

Aitäh!

Laura Aaben
Tervise Arengu Instituut